

Računarski sistemi

čas 3 - Nepotpun i potpun komplement.

Binarno-kodirani dekadni brojevi

Nepotpun komplement broja

- Pozitivni bez promene (0 ispred kao zamena za +)
- U slučaju da je broj negativan (i u sistemu sa osnovom N) dobija se ako se svaka cifra broja dopuni do najveće, tj. do N-1. (x_i se menja dopunom $x_i' = N - 1 - x_i$)

Dekadni sistem		Binarni sistem	
X	$[X]_{NK}$	X	$[X]_{NK}$
5	05	101	0101
-5	94	-101	1010
32,25	032,25	100000,01	0100000,01
-32,25	967,74	-100000,01	1011111,10

Potpun komplement broja

- Pozitivni bez promene (0 ispred kao zamena za +)
- U slučaju da je broj negativan (i u sistemu sa osnovom N) dobija se uvećavanjem poslednje cifre nepotpunog komplementa tog broja za 1.

Dekadni sistem		Binarni sistem	
X	$[X]_{PK}$	X	$[X]_{PK}$
5	05	101	0101
-5	95	-101	1011
32,25	032,25	100000,01	0100000,01
-32,25	967,75	-100000,01	1011111,11

Nepotpun komplement broja

- Dakle, zapis broja u nepotpunom komplementu se dobija na sledeći način

$$[X]_{\text{NK}} = 0 \cdot N^{n-1} + |X|, \text{ ako } X > 0,$$

$[X]_{\text{NK}} = N^n - N^m - |X|$, ako je $X <= 0$

proveriti

- 0, takođe, ima dve reprezentacije, kao i u zapisu znak i
apsolutna vrednost

Dekadni sistem

X	$[X]_{NK}$
0	00
-0	99

Potpun komplement broja

- Dakle, zapis broja u potpunom komplementu se dobija na sledeći način

$$[X]_{PK} = 0 \cdot N^{n-1} + |X|, \text{ ako je } X >= 0,$$

$$[X]_{PK} = N^n - |X|, \text{ ako je } X < 0$$

proveriti

- 0 ima jednu reprezentaciju: 00

Dekadni sistem

X	$[X]_{NK}$	$[X]_{PK}$
0	00	00
-0	99	-

$$\begin{array}{r} 00101 \quad (5) \\ + 11011 \quad (-5) \\ \hline 00000 \quad (0) \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 99 \\ + 1 \\ \hline 100 \end{array}$$

Nepotpun i potpun komplement broja

- Zapiši sledeće označene brojeve u obliku ZA ,NK i PK u binarnoj reči dužine 8 :

X	$X_{2,\text{ZA},8}$	$X_{2,\text{NK},8}$	$X_{2,\text{PK},8}$
+7	?	?	?
-4	?	?	?
-128	?	?	?

Rasponi

broj bitova	Binarni sistem					
	Neoznačen		ZA & NK		PK	
	Min	Max	Min	Max	Min	Max
1	0	1				
2	0	3	-1	1	-2	1
3	0	7	-3	3	-4	3
4	0	15	-7	7	-8	7
5	0	31	-15	15	-16	15
6	0	63	-31	31	-32	31
n	0	$2^n - 1$	$-2^{n-1} + 1$	$2^{n-1} - 1$	-2^{n-1}	$2^{n-1} - 1$

Binarno-kodirani dekadni brojevi

dekadna cifra	8421	Višak 3
0	0000	0011
1	0001	0100
2	0010	0101
3	0011	0110
4	0100	0111
5	0101	1000
6	0110	1001
7	0111	1010
8	1000	1011
9	1001	1100

težinski

komplementaran

Binarno-kodirani dekadni brojevi

$$56 = (?)_{8421} \quad 5 = 0*8+1*4+0*2+1*1; \quad 6 = 0*8+1*4+1*2+0*1$$

$$56 = (0101\ 0110)_{8421}$$

$$-56 = (?)_{8421} \quad -56 = (956)_{ZA} = (?)_{8421} \quad 9 = 1*8+0*4+0*2+1*1$$

$$-56 = (1001\ 0101\ 0110)_{8421}$$

$$92 = (?)_{višak3} \quad 9+3 = 12 = 1*8+1*4+0*2+0*1;$$
$$2+3 = 5 = 0*8+1*4+0*2+1*1$$

$$92 = (1100\ 0101)_{višak3}$$

$$-92 = (?)_{višak3} \quad -92 = (992)_{ZA} = (?)_{višak3}$$

$$-92 = (1100\ 1100\ 0101)_{višak3}$$

Primeri

$$121 = (?)_{8421}$$

$$13 = (?)_{8421}$$

$$4326 = (?)_{8421}$$

$$-231 = (?)_{8421}$$

$$231 = (?)_{2421}$$

$$121 = (?)_{\text{višak}3}$$

$$13 = (?)_{\text{višak}3}$$

$$83 = (?)_{\text{višak}3}$$

$$9907 = (?)_{\text{višak}3}$$

$$-231 = (?)_{2421}$$

Popuni tabelu:

ZA, dekadni sistem	ZA, binarni sistem	PK, binarni sistem, dužina 8
?	?	1000 0001
-65	?	?